

РЕШЕНИЕ

№ 172

гр. Казанлък, 01.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КАЗАНЛЪК, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ВАЛЕНТИНА ИВ. ТОДОРОВА

при участието на секретаря ЕЛЕНА ИВ. СТОИЛОВА
като разгледа докладваното от ВАЛЕНТИНА ИВ. ТОДОРОВА Гражданско дело № 20235510101354 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба от М. С. З., ЕГН *****, постоянен адрес: ****, против „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: **** представлявано от Н. П. П.. Процесуалният представител на ищцата твърди, че на 05.11.2020г. М. З. е сключила договор за потребителски кредит № **** със „С.К.“ ООД. Страните се договорили за отпуснатия заем да бъде в размер на 600 лева, видът на вноската била месечна, броят на погасителните вноски - 6, размерът на месечния лихвен процент не бил посочен. В чл. 6.1 от Договорът било посочено, че заемателят се задължава да предостави на кредитора едно от следните обезпечения: 1. Безусловна банкова гаранция или 2. Поръчителство на едно или две физически лица, които да отговорят на определени от кредитора условия. В чл. 6.2 страните договорили, че в случай на непредоставяне на обезпечение, на кредитополучателя ще бъде начислена неустойка в размер на 300 лв. Още със сключване на договора, на ищцата била начислена неустойка в размер на 300 лв., тъй като не представила в срок надлежни поръчители или друг вид обезпечение, посочени в процесния договор. М. З. погасила изцяло отпуснатия й кредит. Смята, че процесният договор е нищожен на основание чл. 10, ал. 1 вр. чл. 22 от ЗПК, тъй като не била спазена предвидената от закона форма. Смята, че е нарушено изискването процесният договор да е написан по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора да се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт не по-малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от

страните по договора. Смята, че Договорът за потребителски кредит е нищожен на основание чл. 11, ал. 1, т. 10 ВР. чл. 22 от ЗПК, тъй като не е налице съществен елемент от неговото съдържание, а именно годишният процент на разходите /ГПР/ по кредита. Счита, че в нарушение на императивните правила, в договора за потребителски кредит ГПР е посочен единствено като процент, но без изрично да са описани и основните данни, които са послужили за неговото изчисляване. Смята, че липсата на ясно разписана методика на формиране на ГПР по кредита, а именно кои компоненти точно са включени в него и как се формира посоченият в договора ГПР, което е в пряко противоречие с императивните изисквания на чл. 19, ал. 1 вр. чл. 10, ал. 2 и чл. 10а, ал. 2 и 4 от ЗПК. В договора единствено бил посочен годишен лихвен процент по заема, без обаче да става ясно как тази стойност се съотнася към ГПР по договора. Описаните в съдържанието на договора такси и разходи (в това число възнаградителна лихва, такса експресно разглеждане и неустойка) обаче водели до различен размер на ГПР от посочения. Цитира Решение от 20.09.2018 г. по дело С-448/2017 г. на СЕС, съгласно което „На непосочването на ГПР в договор за кредит трябва да се приравни ситуацията, в която в договора се съдържа само математическа формула за изчисляването на този ГПР, без обаче да предоставя необходимите за това изчисляване данни. В подобна ситуация не можело да се счете, че потребителят е напълно запознат с условията по бъдещото изпълнение на подписания договор към момента на сключването му и следователно, че разполага с всички данни, които могат да имат отражение върху обхвата на задължението му“. На следващо място смята, че в договора за потребителски кредит бил налице грешно посочен размер на ГПР, а действителният такъв бил в пъти по-висок от посочения, което е над максимално установения праг на ГПР, предвиден в императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 от ЗПК. На следващо място, в договора не била посочена каква е договорната лихва, която доверителката ми следва да заплати. Заявява, че в процесния договор е уговорено, че заемателят се задължава да осигури действието физическо лице, изразяващо се в поемане на солидарно задължение в полза на Заемодателя за връщането на всички дължими погасителни вноски, лихви, разходи и неустойки, което да отговаря на условията, посочено в договора. В процесния договор било уговорено, че в случай, че Заемателят не предостави посоченото в него обезпечение в тридневен срок от сключването му, Заемателят дължал на Заемодателя неустойка, която ще бъде заплащана на части, съгласно предоставения погасителен план. Смята, че от една страна е налице изначална невъзможност потребителят да осигури в толкова кратък срок поръчител /солидарен длъжник/, отговарящ на всички изисквания, посочени в договора. Ето защо счита, че е налице нищожност на договора по смисъла на чл. 26, ал. 2 пр. 1 от ЗЗД. Настоящият случай касаел еднотипни договори за потребителски кредит, върху чието съдържание потребителят не може да влияе. Заявява, че в глава четвърта от ЗПК е уредено задължение на кредитора преди сключване на

договор за кредит да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и при отрицателна оценка да откаже сключването на такъв. В съображение 26 от преамбюла на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно договорите за потребителски кредити изрично се сочи следното: „В условията на разрастващ се кредитен пазар е особено важно кредиторите да не кредитират по безотговорен начин или да не предоставят кредити без предварителна оценка на кредитоспособността, а държавите - членки следва да упражняват необходимия надзор с цел избягване на такова поведение и следва да приложат необходимите средства за санкциониране на кредиторите в случаите, в които те процедират по този начин“. В този смисъл смята, че клаузата, с която в процесния договор за потребителски кредит е уговорено, че заемателят дължи неустойка, в случай че не предостави обезпечение — двама поръчители /солидарен длъжник/, които отговарят на определени съответно към този момент да бъде направена преценката дали да бъде отпуснат кредит, както и при какви условия вкл. и дали ще е необходимо обезпечение/. Въпреки това на длъжника се вменявало задължение да осигури обезпечение едва след като кредитът бил отпуснат, като ако не стори това дългът му нараствал, т.е. опасността от свръхзадължениост се увеличавала. Отделно от горното смята, че неустойка за неизпълнение на задължение, което не е свързано пряко с претърпени вреди (няма данни за ответника да са настъпили вреди от непредоставянето на обезпечение) е типичен пример за неустойка, която накърнява добрите нрави, тъй като излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции и цели единствено постигането на неоснователно обогатяване /в този смисъл е и т. 3 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2010 г. по т. д. № 1/2009 г. на Върховния Касационен съд/. Счита, че е налице заобикаляне на закона по смисъла на чл. 26, ал. 1 пр. 2 от ЗЗД. Разпоредбата на чл. 33, ал. 1 от ЗПК предвижда, че при забава на потребител, кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забава. С процесната клауза за неустойка в полза на кредитора се уговаряло още едно допълнително обезщетение за неизпълнението на акцесорно задължение - недадено обезпечение, от което обаче не произтичали вреди. Подобна неустойка всъщност обезпечавала вредите от това, че вземането нямало да може да бъде събрано от длъжника в срок, но именно тези вреди се обезщетявали и чрез мораторната лихва по чл. 33, ал. 1 от ЗПК. Счита, че подобно кумулиране на неустойка за забава с мораторна лихва било недопустимо. Заявява, че следва да се отбележи, че непредоставянето на обещани обезпечения (когато същите са били реално очаквани от кредитора), съобразно разпоредбата на чл. 71 от ЗЗД, давало основание да се иска незабавно цялото задължение. В случая кредиторът променял последиците от липса на обезпечение и вместо да санкционира с предсрочна изискуемост, той начислявал неустойка, чието плащане разсрочвал заедно с периодичните вноски. Смята, че от горното е изводимо, че нито една от страните нямала реално намерение да бъде предоставено обезпечение или да се ползват

правата на кредитора по чл. 71 от ЗЗД, при непредставено обезпечение. Счита, че ако кредиторът е имал за цел да получи обезпечение същият е могъл да отложи даването на кредит, каквато е обичайната практика при предоставяне на обезпечени кредити. Дори да се приемело, че страните са допускали възможността исканото обезпечение да се предостави и „неустойката“ да не се дължи, то смятам, че това плащане не се явява неустойка по смисъла на закона, а възнаграждение, дължимо под условие. Това било така, тъй като последиците от неизпълнението на „задължението“ да се предоставело обезпечение, не били типичните последици от договорно неизпълнение, които законът предвижда, а напротив договорът продължавал да се изпълнява по първоначално заложен погасителен план, но при по-висока цена, прикрита като неустойка. Счита, че тази клауза е изцяло неравнопоставна и нищожна на основание чл. 143, ал. 2, т. 5 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/, тъй като същата задължавала потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано висока неустойка. Също така счита, че тази клауза не била индивидуално уговорена, съгласно чл. 146 от ЗЗП. Смята, че в пряко нарушение на императивното правило на чл. 19, ал. 1 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК „С.К.“ ООД не било включило в ГПР разходите за заплащане на „неустойка“, която по своята същност представлявала печалба за кредитора, надбавка към главницата, която се плаща периодично, поради което трябвало да е част от годишния лихвен процент /ГЛП/ и ГПР. При условие, че ГПР бил законосъобразно описан, действителният такъв щял да възлиза многократно над допустимия. Ето защо счита, че е налице нарушение на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, водеща до нищожност на договора като цяло, тъй като търговецът заблудил потребителя за действителния размер на ГПР, приложим в отношенията между страните.

Според императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, ГПР не можело да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове или във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България, което означавало, че лихвите и разходите по кредита не могат да надхвърлят 50 % от взетата сума. Ето защо счита, че на основание чл. 19, ал. 5 от ЗПК, клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, били нищожни. Счита, че с тези действия „С.К.“ ООД заобиколило изискванията на ЗПК за точно посочване на финансовата тежест на кредита за длъжника, като съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПК, всяка Всички приложими към сключването, изпълнението, прекратяването и развалянето на потребителски договори национални нормативни актове /ВПК, ЗПФУР, ЗЕДЕУУ и др./ били приети в Република България, въз основа на присъединяването ни към Европейския съюз и произтичащите от това задължения за синхронизиране на българското законодателство с европейското. Ето защо счита, че приложимото национално законодателство следва да бъде тълкувано и прилагано съобразно духа, целите, съображенията и разпоредбите на действащата Директива 2008/48/ЕО на Европейския

Парламент и Съвета от 23 Април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити. Във връзка с горното смята, че неизпълнението на задължението за правилно посочване на размера на ГПР злепоставяло и самата цел на Директива 2008/48/ЕО да има единен съпоставим прозрачен пазар на кредитите, защото по този начин потребителят не може да сравни продуктите адекватно. Целта на уредбата на ГПР била чрез императивни норми да се уеднакви по еднозначен начин изчисляването и посочването на ГПР на кредита и това да служи за съпоставка на кредитните продукти и да ориентира икономическия избор на потребителя. Обстоятелството дали е правилно изчислен и посочен ГПР се установявало на база изискванията на единната формула, залегнала в самата Директива 2008/48/ЕО /и транспонирана в ЗПК/, поради което същата има и нормативно значение. Гореописаните такси /в това число и начислената „неустойка“/ безспорно попадали в изискванията на Директивата — те са предвидими общи разходи, които обуславят сключването на договора при тези условия и са предварително заложили. По тези съображения тези клаузи изисквали размерът им да се включи в общия размер на разходите и от там в ГПР. Ето защо счита, че неправилното изчисляване и посочване е самостоятелно основание за недействителност на договора. В подкрепа на това е и обстоятелството, че посочването на ГПР било изведено като съществено условие на договора. Това следвало и от сравнителноправния прочит на уредбите на държавите от ЕС, имплементираща Директива 2008/48/ЕО/, както и практиката на СЕС, където това изискване последователно и ясно било формулирано и затвърждавано. Смята, че от гореизложеното е единствено изводимо, че грешното посочване на размера на ГПР следвало да се приравни на хипотезата на непосочен ГПР по смисъла на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, респективно целият договор следвало да се обяви за недействителен на основание чл. 22 от ЗПК. Счита, че посочването в договора на размер на ГПР, който не е реално прилаганият в отношенията между страните, представлява „заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за защита на потребителите, както и по смисъла на правото на ЕС. В този смисъл било и Решение от 15.03.2012 г. по дело (2—453/10 на СЕС „Търговска практика, състояща се в посочването в договор за кредит на по-нисък от действителния годишен процент на разходите, трябва да се окачестви като „заблуждаваща“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и за изменение на Директива 84/450/ЕИО, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялните търговски практики“), доколкото тя подтиква или било възможно да подтикне средния потребител да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел. Счита, че Договорът за потребителски кредит е нищожен на основание чл. 11, ал. 1, т. 9 ВР. чл. 22 от

ЗПК вр. чл. 26, ал. 1, пр. 2 от ЗЗД, тъй като клаузата за възнаградителната лихва /ГЛП/ е нищожна поради противоречие с добрите нрави. Смята определения от кредитодателя размер на възнаградителната лихва (в който се включва и начислената „неустойка“) за изключително висок и противоречащ на добрите нрави, тъй като надвишава трикратния размер на законната лихва за необезпечени заеми, респ. двукратния размер на законната лихва за обезпечени заеми. В тази връзка недействителността на уговорката относно договорната лихва води до нищожност и на целия договор /per argumentum чл. 11, ал. 1, т. 9 вр. чл. 22 от ЗПК. Налице била разлика между посочената в процесния договор за потребителски кредит сума, подлежаща на връщане, и тази, която ищцата реално е върнал на ответното дружество.

Липсвали каквито и да било условия за прилагането на ГЛП. Липсвало уточнение за базата, върху която се начислява лихвеният процент - дали върху целия размер на кредита или върху остатъчната главница. Нарушението било още по-съществено доколкото, нито в договора, нито в погасителния план има отбелязване какъв е общият размер на дължимата за срока на договора възнаградителна лихва и съотношението ѝ с главницата по кредита, за да може да се направи проверка дали посоченият лихвен процент отговаря на действително прилагания от кредитодателя. Визираната неяснота съществено ограничавала правата на потребителя и е основание за недействителност на договора за кредит. За да се обезпечат правата на потребителя по сключения договор за потребителски кредит, в последния следвало на ясен и достъпен език да е описано визираното в законовата норма на чл.11 ЗПК съдържание. Липсата на някои от съществените реквизити водило до недействителност на договора на специалните основания по чл.22 ЗПК, последица от което било връщане само на чистата стойност на кредита, без лихви и други разходи по кредита. От това следвало, че неизпълнението на задължението на кредитодателя (банка или пък небанкова финансова институция), който по занятие осъществявал сделки по предоставяне на потребителски кредити и като такъв бил и по-силната страна в правоотношението, да предостави на потребителя изискуемата информация, водило до лишаване от правото му да получи възнаграждението по договора. Ето защо смята, че клаузите в процесния договор не са формулирани по ясен и недвусмислен начин, съгласно изискванията на чл. 147 ал. 1 от ЗЗП и разглеждани както самостоятелно, така и в съвкупност с останалите уговорки, не позволявали на потребителя да прецени икономическите последици. Не били спазени изискванията на чл. 11, ал.1, т.11 ЗПК, съгласно който договорът за потребителски кредит следвало да съдържа условията за издължаване, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за целите на погасяването. Процесният договор съдържал информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, но в същия не

е посочена последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми. Видно било същественото нарушение на изискванията на чл. 11 ЗПК. Заявява, че налице са явно неизгодни условия по процесния договор с оглед драстичното несъответствие и несъразмерност в стойността на насрещните престации. Евентуално, ако съдът приемел договора за валиден и действителен, смята, че са нищожни отделните клаузи от процесния договор на основание чл. 26, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД поради нарушение на закона, чл. 26, ал. 1, пр. 2 от ЗЗД поради нарушаване на добрите нрави, респективно на основание чл. 146 от ЗЗП поради неправомерност. Цитира разпоредбата на чл. 23 от ЗПК, съгласно която „Когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита“. Моли съда да постанови решение, с което да признае за установено в отношенията между страните „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: **** представлявано от Н. П. П. и М. С. З. с ЕГН *****, че чл.6 ал.2 - неустоечната клауза от сключения между тях договор за потребителски кредит № **** е нищожна. Да осъди на основание чл. 23 вр. чл. 22 от ЗПК вр. чл. 55, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД ответника „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: ****, представлявано от Н. П. П., да заплати на М. С. З. с ЕГН *****, сумата в размер на 106, 89 лв., след допуснато изменение на иска с протоколно определение от 07.03.2024г., представляваща недължимо платени суми по договор за потребителски кредит № ****, ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на депозиране на настоящата искова молба до окончателното ѝ изплащане.

Да им бъдат присъдени направените по делото съдебни и деловодни разноски, включително адвокатско възнаграждение.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК е депозиран писмен отговор от ответника. Заявява, че признава за основателен предявения иск и на основание чл. 237 ГПК моли съда да постанови решение при признание на иска. Съгласно чл. 26, ал.4 ЗЗД нищожността на отделни части на договора не влече нищожност на целия договор. Следвало да се вземе предвид, че прогласяване нищожността на неустоечната клауза не обосновава нищожност на целите договори за кредит на основание чл. 22 ЗПК. Моли съда на основание чл. 78, ал. 2 ГПК в тежест на „С.К.“ ООД да не бъдат възлагани разноски, тъй като с поведението си Дружеството не е дало повод за завеждане на делото. Съгласно трайната съдебна практика, възлагането на разноските в тежест на ищеца било предпоставено от кумулативното наличие на установените в закона две изисквания - с поведението си ответникът да не е дал повод за завеждане на делото и да е признал иска /Решение № 185 от 29.05.2014 г. на ВКС по гр. д. № 5196/2013 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Веска Райчева, Определение № 111 от 14.03.2016 г. на ВКС по ч. гр. д. № 815/2016 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Драгомир Драгнев и други/. В настоящия случай били налице и двете визирани предпоставки, за възлагане

на разносните в тежест на ищцата, а именно - с ОИМ Дружеството признавало предявления от ищеца иск като основателен, а с извънпроцесуалното си поведение не било дало повод за завеждането на процесния иск. □ Това било така, тъй като заплащането на посочената неустойка не се претендирала от ищеца. Заявява, че „С.К.“ ООД не е изпращало покани, уведомления или други съобщения, с които се изисква заплащането на договорената неустойка. Посочва, че ищецът не бил заплатил сумата за неустойка по процесния договор за кредит. Само по себе си наличието на нищожна клауза в договора не обуславяло извод за това, че по някакъв начин ответникът е дал повод за завеждане на делото. Такъв щял да е налице, ако Дружеството е изисквало заплащането на неустойката от страна на ищцата, какъвто настоящият случай категорично не бил. Във връзка с гореизложеното, моли съда да бъде постановено решение при признание на иска, като по отношение на разносните се приложи разпоредбата на чл. 78, ал. 2 ГПК. Заявява, че прави възражение по чл. 78, ал. 5 от ГПК за прекомерност на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение.

Страните, редовно призовани за датата на съдебно заседание, в писмени становища поддържат изложеното в исковата молба и в отговора.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено следното от **фактическа и правна страна**:

Относно наличието на облигационно правоотношение между страните на 05.11.2020г. М. З. е сключила договор за потребителски кредит № **** със „С.К.“ ООД. Страните се договорили за отпуснатия заем да бъде в размер на 600 лева, видът на вноската била месечна, броят на погасителните вноски - 6, размерът на месечния лихвен процент не бил посочен. В чл. 6.1 от Договорът било посочено, че заемателят се задължава да предостави на кредитора едно от следните обезпечения: 1. Безусловна банкова гаранция или 2. Поръчителство на едно или две физически лица, които да отговарят на определени от кредитора условия. В чл. 6.2 страните договорили, че в случай на непредоставяне на обезпечение, на кредитополучателя ще бъде начислена неустойка в размер на 407,06 лв.

По делото е назначена и изслушана съдебно - счетоводна експертиза с вх. № 3049/28.02.2024г. Установено е, че общата сума, която е изплатена на ответното дружество по Договор за паричен заем № **** е 719,91 лева. Постъпилата сума на 05.11.2020г. по Договор за паричен заем № **** е в размер на 719,91 лева и е разпределена: главница - 600,00 лева; лихва - 13,02 лева; неустойка - 106,89 лева. Ищецът е платил неустойка по чл.6, т.1 и по чл.6 т.2 от договора, така както е посочено в погасителния план. Платената неустойка е в размер на 106,89 лева.

Предявен е установителен иск с правно основание чл. 26, ал. 1, пр. 1 вр. чл. 143, ал. 2, т. 5 ЗЗП, под евентуалност чл. 26, ал. 1, пр. 2 вр. чл. 33, ал. 1 ЗПК, обективно кумулативно съединен с осъдителен иск с правно основание

чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД.

Съдът намира, че клаузата по чл.6, т.1 и по чл.6 т.2 от договора за паричен заем е неравноправна, защото изискването за предоставяне на обезпечение, чрез поръчителство или банкова гаранция, съдържа множество изначално поставени ограничения и конкретно определени параметри, които - предвид характера, броя и изключително краткия срок, в който следва да се предоставят - тридневен от подписване на договора, на практика правят задължението неизпълнимо. Уговорена по този начин неустойката обезпечава не пряко изпълнението на задълженията за връщане на главницата и заплащане на възнаградителната лихва по заема, а изпълнението на задължението за предоставяне на обезпечение. Така уговорена неустойката се дължи независимо от своевременното изпълнение на задълженията за главница и лихва съобразно уговорения погасителен план. Съдът приема, че така уговорената неустойка по своя характер притежава санкционна функция, но не зависи от вредите от това неизпълнение, а цели да се кумулира със задължението (вкл. е предвидена като размер от погасителните вноски), което се отклонява от обезпечителната и обезщетителната си функция, което противоречи на принципа на добросъвестността. С оглед обстоятелството, че същата е включена наред с основното задължение по погасителния план също води до извод, че не цели обезпечаване на кредита, а скрито възнаграждение, без да е включено в ГПР, с което на самостоятелно основание заобикаля закона с оглед чл. 19, ал. 4 ЗПК вр. пар. 1 ДР ЗПК. Отделно от това, с така уговорената неустойка се цели дерогиране разпоредбите на глава 4 от ЗКП, касателно оценката на кредитоспособността на потребителя, която оценка следва да бъде извършена преди сключване на договора за потребителски кредит от страна на заемотателя, което на самостоятелно основание я прави вероятно неравноправна. Съгласно чл. 19 ЗПК - ГПР изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи и бъдещи (лихви, преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения), като в него не се включват разходите, които потребителят дължи при неизпълнение на договора. Уговарянето на възнаграждение за присъщи на основния предмет на договора услуги заобикаля ограничението на чл. 19, ал. 4 ЗПК - ГПК да не е по-висок от пет пъти размера на законната лихва. С невключването на скритото възнаграждение се постига заблуждаваща търговска практика по см. на [С-453/10](#) на СЕС. Уговорката има неравноправен характер, от което следва неравноправен характер на договора относно цената на отпуснатия кредит. При включване на това скрито възнаграждение, размерът на ГПР нараства и по размер нарушава чл. 19, ал. 4 ЗПК, следователно с оглед чл. 19, ал. 5 ЗПК, предвиждащ, че клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, се считат за нищожни. Чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК урежда, че договорът за потребителски кредит съдържа ГПР по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в [приложение № 1 към ЗПК](#)

начин, т. е. договорът за кредит следва да съдържа ГПР с вярно и коректно посочване, което ще е такова, ако съответства на параметрите на договореното във връзка със задълженията на потребителя, неговите преки и косвени разходи. С оглед на гореизложеното искът като основателен следва да се уважи.

По иска с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД:

В доказателствена тежест на ищеца е да докаже пълно и главно по делото, че между страните има сключен договор за потребителски кредит, по който са изплатени задълженията в полза на ответника, в който случай ответникът следва да докаже, че получената сума е на валидна договорна клауза. С оглед приетото по-горе по обуславящия иск, вкл. с оглед посоченото от вещото лице по експертизата, съдът приема, че ищецът е доказал плащане по нищожна клауза за неустойка на сумата от 106, 89 лв., поради което искът се явява изцяло основателен.

По разноските:

С право на такива разполага ищецът, който е бил представляван по реда на чл. 38 ЗАДв., поради което в полза на Еднолично адвокатско дружество "Д. М.", БУЛСТАТ: 177492004, ****., следва да се присъди адв. възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗАДв. Според чл. 38, ал. 2 ЗАДв. ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът (осъществил безплатна адвокатска помощ и съдействие) има право на адвокатско възнаграждение в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 НМРАВ. В такива случаи съдът осъжда другата страна да заплати възнаграждението на съответния адвокат. Разпоредбата на чл. 2, ал. 5 НМРАВ урежда, че минимално възнаграждение следва да се определя по отделно за всеки от исковете. Предметът на спора, с който е сезиран съдът не е сложен, релевантните факти не са многобройни, а дори стандартни, доколкото и този адвокат е процесуален представител на множество ищци с еднотипни дела - искове на потребител срещу дружества за бързо кредитиране. Няма как възнаграждението за осъществена безплатна правна помощ да е в размер по - голям от защитаваания икономически интерес. В диспозитива на Решение по дело С-438/22 от 25.01.2024 г. СЕС е приел, че Член 101, параграф 2 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги. Настоящият състав намира, че буквалното тълкуване на чл. 2, ал. 5 НМРАВ не следва да намира приложение при обективно съединени обуславящи и обусловени искове при множество еднотипни дела с предмет ниска фактическа и правна сложност на делото при определяне

размера на възнаграждението по чл. 38, ал. 2 ЗАДв., поради което следва да бъде присъденото адв. възнаграждение в размер на 480 лв. с ДДС (с оглед данните за регистрация по ДДС).

Ищецът е претендирал разноски и при този изход от спора по правилото на чл. 78, ал. 1 от ГПК такива следва да бъдат присъдени съобразно изхода от спора в размер на 205 лв. за заплатена държавна такса, за съдебно удостоверение и за депозит за вещо лице.

С оглед изхода на делото, КРС

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено по предявения от М. С. З., ЕГН *****, постоянен адрес: ****, срещу „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: ****, представлявано от Н. П. П., че клаузата по чл.6.2 от сключения между тях договор за потребителски кредит № **** / 15.10.2020г. е нищожна на основание чл. 26, ал. 1, пр. 1 вр. чл. 143, ал. 2, т. 5 ЗЗП.

ОСЪЖДА на основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: ****, представлявано от Н. П. П. да заплати на М. С. З., ЕГН *****, постоянен адрес: ****, сумата от 106, 89 лв., представляваща недължимо платена сума по договор за потребителски кредит № **** / 15.10.2020г., ведно със законната лихва, считано от 15.06.2023 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал. 2 ЗАДв. „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: ****, представлявано от Н. П. П. да заплати на Единолично адвокатско дружество "Д. М.", БУЛСТАТ: 177492004, ****, разноски по делото за адвокатско възнаграждение в размер на 480 лв.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: ****, представлявано от Н. П. П. да заплати на М. С. З., ЕГН *****, постоянен адрес: **** разноски от 205 лв. за заплатена държавна такса, за съдебно удостоверение и за депозит за вещо лице.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред ОС – Стара Загора в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Казанлък: _____